

HOF VAN BEROEP TE ANTWERPEN

VAN 23 DECEMBER 2019

1. De feiten

De feiten die ten grondslag liggen aan de oorspronkelijke vorderingen van de geïntimeerden kunnen worden samengevat als volgt:

- de vijfde, de zesde, de negende, de twaalfde, de vijftiende en de achttiende geïntimeerde en het kind van de eerste en de tweede geïntimeerde volgden in het schooljaar 2016-2017 les aan het A. M., campus thans GO! M.); de kinderen van de negentiende tot de vijfentwintigste geïntimeerde volgden in hetzelfde schooljaar les aan de N. T. Middenschool te X, scholen zijn onderwijsinstellingen van het gemeenschapsonderwijs, de appellant;
- de geïntimeerden zijn gelovige en praktiserende moslims en verzetten zich tegen de toepassing van het schoolreglement van deze scholen (schooljaar 2016-2017) dat het volgende bepaalt:

"3 Levensbeschouwelijke kentekens

Dit deel handelt over het dragen van levensbeschouwelijke kentekens door leerlingen. Dit kan gaan van een hoofddoek tot een kruisteken dat zichtbaar is.

Als school hebben we gekozen voor een overgangsregeling (uitdoofbeleid)

- Nieuw ingeschreven leerlingen mogen geen levensbeschouwelijke kentekens (LBK) dragen.
- Leerlingen die in het schooljaar 2012-2013 of vroeger ingeschreven zijn aan onze school, mogen eventuele LBK blijven dragen tot zij hun studieloopbaan aan onze school beëindigen. Dit op voorwaarde dat zij onafgebroken ingeschreven zijn in onze school.

De school controleert de naleving van dit verbod en kan bij vaststelling van overtreding een sanctie opleggen overeenkomstig het orde- en tuchtreglement.

Op de stageplaatsen worden er geen levensbeschouwelijke kentekens gedragen";

- de vijfde en de zesde geïntimeerde studeerden af tijdens de procedure in eerste aanleg, de negende geïntimeerde wijzigde tijdens de behandeling in eerste aanleg van school en de vijftiende geïntimeerde studeerde af in de loop van de procedure in hoger beroep;
- de eerste en de tweede geïntimeerde, de tiende en de twaalfde geïntimeerde en de zestiende tot de vijfentwintigste geïntimeerde wensen dat het schoolreglement buiten toepassing wordt gelaten wat de betrokken bepaling betreft omdat ze strijdig zou zijn met de godsdienstvrijheid; de derde tot de negende geïntimeerde en de dertiende tot de vijftiende geïntimeerde vorderen een schadevergoeding voor morele schade van 1,00 EUR wegens de schending van hun godsdienstvrijheid.

2. De voorafgaande rechtspleging

2.1. Het bestreden vonnis van de rechtbank van eerste aanleg Limburg, afdeling Tongeren, van 23 februari 2018:

- verklaart de vordering van de eerste, de tweede, de tiende tot de vijftiende geïntimeerde toelaatbaar en deels gegrond;
- zegt voor recht dat het verbod op het dragen van zichtbare levensbeschouwelijke kentekens zoals opgenomen in onderdeel 3 van deel 1 van de schoolreglementen van de scholen A. M. (thans GO! M.) en de N. T. Middenschool buiten toepassing wordt gelaten ten aanzien van de eerste, de tweede en de tiende tot de vijftiende geïntimeerde op grond van artikel 159 GW;
- verklaart de vordering van de derde tot de negende geïntimeerde toelaatbaar maar ongegrond;
- veroordeelt de appellante tot de kosten van het geding;
- verklaart het vonnis niet uitvoerbaar bij voorraad.

2.3. De appellante tekent tegen dit vonnis hoger beroep aan bij verzoekschrift neergelegd ter griffie van het hof op 20 april 2018.

2.4. De geïntimeerden tekenen tegen het vonnis incidenteel beroep aan bij conclusie neergelegd ter griffie op 27 december 2018.

3. De standpunten in hoger beroep

3.1. De appellante vordert in zijn op 29 maart 2019 ter griffie neergelegde conclusie:

- het hoger beroep toelaatbaar en gegrond te verklaren;
- het bestreden vonnis te vernietigen en opnieuw te oordelen als volgt:
- te oordelen dat het verbod op het dragen van zichtbare levensbeschouwelijke kentekens, zoals opgenomen in de schoolreglementen van het GO! M. en de N. T. Middenschool gerechtvaardigd is in het licht van de criteria van artikel 9.2 EVRM;
- de oorspronkelijke vordering van de geïntimeerden ongegrond te verklaren;
- de geïntimeerden te veroordelen tot de kosten van beide aanleggen;
- ondergeschikt, aan het Grondwettelijk Hof de hierna volgende prejudiciële vraag te stellen:

"Schenden de artikelen 33 § 1, 1° en 2° en artikel 34, 1° van het Bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het Gemeenschapsonderwijs, artikel 19 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 9 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, zo geïnterpreteerd dat daarbij aan de Raad van het Gemeenschapsonderwijs de bevoegdheid wordt opgedragen om het dragen van zichtbare religieuze en levensbeschouwelijke kenmerken te verbieden bij wijze van algemeen en principieel verbod dat toepasselijk is in alle onderwijsinstellingen van het GOI, ter vrijwaring van de bij artikel 24 van de Grondwet gewaarborgde neutraliteit, het neutrale pedagogisch project en de interne kwaliteitszorg van het Gemeenschapsonderwijs?".

3.2. De geïntimeerden vorderen in hun op 28 juni 2019 ter griffie neergelegde conclusie:

- het hoger beroep toelaatbaar maar ongegrond te verklaren;
- het incidenteel beroep toelaatbaar en gegrond te verklaren;
- ten aanzien van de eerste, de tweede, de tiende tot de twaalfde, de zestiende tot de vijftiende geïntimeerde:
- voor recht te zeggen dat het verbod op het dragen van religieuze kentekens zoals ingevoerd in het schoolreglement van scholengroep 14 M., onwettig is, want strijdig met de godsdienstvrijheid;
- vast te stellen dat de appellant, in de persoon van de raad van bestuur van de betrokken scholengroep, ertoe gehouden is om de bekrachtiging van het schoolreglement van de betrokken scholen in te trekken voor zover die betrekking heeft op het verbod op levensbeschouwelijke tekens, onder verbeurte van een dwangsom van 500,00 EUR per dag vanaf de dag na de betekening van het tussen te komen "vonnis";
- de appellant, in de persoon van de directeurs van de betrokken scholen, te bevelen om het schoolreglement aan te passen door de schrapping van het verbod op levensbeschouwelijke tekens, onder verbeurte van een dwangsom van 500,00 EUR per dag vanaf de dag na de betekening van het tussen te komen "vonnis";
- de appellant, in de persoon van de raad van bestuur van de betrokken scholengroep, te verplichten de aangepaste schoolreglementen goed te keuren onder verbeurte van een dwangsom van 500,00 EUR per dag, startende na een termijn van twee weken na de opstelling van de geamendeerde schoolreglementen door de directeurs;
- ondergeschikt, te horen vaststellen dat het verbod op levensbeschouwelijke tekens in de schoolreglementen van de betrokken scholen buiten toepassing wordt gelaten ten aanzien van de geïntimeerden;
- de appellant, in de persoon van de scholengroep 14 M., te bevelen om de geïntimeerden met hun hoofddoek naar school te laten gaan, onder verbeurte van een dwangsom van 500,00 EUR per dag startende vanaf de dag na de betekening van het tussen te komen "vonnis";
- ten aanzien van de overige geïntimeerden, een morele schadevergoeding van 1,00 EUR per geïntimeerde toe te kennen;
- de appellant te veroordelen tot de kosten van beide aanleggen.

4. Beoordeling

4.1. De tijdigheid, de regelmatigheid en de toelaatbaarheid van het hoger beroep en het incidenteel beroep

Het hof nam kennis van de door de wet vereiste processtukken, in behoorlijke vorm overgelegd, waaronder het bestreden vonnis, waarvan geen akte van betekening wordt voorgelegd, en stelt vast dat:

- de appellant tegen dat vonnis tijdig, regelmatig naar vorm en op toelaatbare wijze hoger beroep aantekende bij zijn op 20 april 2018 ter griffie van het hof neergelegd verzoekschrift tot hoger beroep;

- de geïntimeerden tegen dat vonnis tijdig, regelmatig naar vorm en op toelaatbare wijze incidenteel beroep aantekenden bij hun op 27 december 2018 ter griffie van het hof neergelegde conclusie.

4.2. De grond van de betwisting

4.2.1. Het hoger beroep

4.2.2.1. De appellante voert aan dat het algemeen verbod tot het dragen van levensbeschouwelijke tekens in zijn instellingen, waarvan de betrokken schoolreglementen de uitvoering zijn, tot doel heeft neutraal onderwijs te garanderen.

Waar het GO! in het midden van de jaren 2000 open pluralisme promootte om de neutraliteit van het gemeenschapsonderwijs te waarborgen, besliste het tegen het einde van de jaren 2000 hiervan af te stappen. Vanaf 2009 opteerde het GO! voor een leeromgeving ontdaan van zichtbare levensbeschouwelijke tekens in het belang van de neutraliteit. Het GO! zegt daarmee te beogen dat de leerlingen zonder druk of belemmeringen kunnen participeren aan het onderwijs en de vrije onderwijskeuze van hun ouders te vrijwaren. Het dragen van zichtbare levensbeschouwelijke tekens zou in de huidige maatschappelijke context de neutraliteit van het gemeenschapsonderwijs in het gedrang brengen.

4.2.2.2. Artikel 24, § 1, derde lid GW luidt als volgt:

"De gemeenschap richt neutraal onderwijs in. De neutraliteit houdt onder meer in, de eerbied voor de filosofische, ideologische of godsdienstige opvattingen van de ouders en de leerlingen."

Volgens artikel 24, § 1, derde lid GW houdt de neutraliteit onder meer de eerbied in voor de filosofische, ideologische of godsdienstige opvattingen van de ouders en de leerlingen.

In de verklarende nota van de regering bij de grondwetsherziening van 15 juli 1988 werd het begrip "neutraliteit" toegelicht als volgt:

"De notie 'neutraliteit' wordt ten dele omschreven in de tekst zelf. 'Onder meer' verwijst naar een verdere omschrijving in volgende zin.

Het neutraal onderwijs beperkt zich niet tot onderricht maar beoogt eveneens de opvoeding van de gehele persoonlijkheid van de leerling.

Een neutrale school eerbiedigt alle filosofische, ideologische en godsdienstige opvattingen van de ouders die er hun kinderen aan toevertrouwen.

Zij gaat uit van een positieve erkenning en waardering van de verscheidenheid van meningen en houdingen en legt de nadruk op de gemeenschappelijke waarden.

Dergelijk onderwijs wil de jongeren helpen en voorbereiden om in deze maatschappij binnen te treden met een persoonlijk oordeel en engagement. Slechts in deze geest zullen controversiële problemen behandeld worden.

De uitwerking van dergelijke neutraliteit hangt nauw samen met het opvoedingsproject en de pedagogische methodes. Ze zal dan ook op uiteenlopende wijze kunnen evolueren in de Gemeenschappen.

De academische vrijheid van de universitaire instellingen blijft uiteraard gewaarborgd.

Er moet gezocht worden naar aangepaste waarborgen opdat het personeel, betrokken bij het opvoedingsproject, dergelijke visie en onderwijsproject zou onderschrijven. Een engagementsverklaring kan hierbij een element zijn.

In afwachting van de uitwerking van dergelijke waarborgen zal de resolutie 15 van het schoolpact van 1958 verder strikt toegepast worden. (Pari. St., Senaat, B.Z. 1988, nr. 100-1/1°, pp. 2-3)"

Tijdens de behandeling in de Commissie voor de Herziening van de Grondwet en de Hervorming der Instellingen van de Senaat verklaarde de staatssecretaris van Onderwijs (N):

"De 'nationale' omschrijving van 'neutraliteit' in de commentaar sluit een evolutie, bijvoorbeeld in de Vlaamse Gemeenschap, in de richting van een 'positieve neutraliteit' en een meer eigentijdse pluralistische opstelling, niet uit.

Uitgangspunt van een pedagogisch project van het Rijksonderwijs is het basisgegeven dat het Rijksonderwijs ook in een gewijzigde vorm van beheer, met name een autonome raad, gekoppeld aan een meer gedecentraliseerd beleid, een openbaar onderwijs is, d.w.z. georganiseerd door de Gemeenschap en daardoor gekenmerkt moet zijn door openheid en intern pluralisme. (Pari. St., Senaat, B.Z. 1988, nr. 100-1/2', pp. 62-63)"

Hij voegde daaraan toe dat:

"niet mag uit het oog worden verloren dat de maatschappelijke omstandigheden veranderen en dat het dus niet aangewezen is bepaalde begrippen te clicheren."

4.2.2.3. Volgens het Grondwettelijk Hof blijkt uit het voorgaande dat de grondwetgever het in artikel 24, § 1, derde lid, GW vervatte begrip "neutraliteit" niet heeft willen concipiëren als een statisch begrip. (Grondwettelijk hof nr. 40/2011, 15 maart 2011, www.const-court.be)

In zijn arrest van 15 maart 2011 wijst het Grondwettelijk Hof erop dat het begrip "neutraliteit" een minimuminhoud heeft, waarvan niet, zonder schending van de Grondwet, kan worden afgeweken. De plicht van de gemeenschap om neutraal onderwijs in te richten, vormt immers een waarborg voor de keuzevrijheid van de ouders. En, zo vult het Grondwettelijk Hof aan:

"B.9.5. Die inhoud kan niet los worden gezien van de enige - maar essentiële - verduidelijking die de grondwettekst zelf bevat met betrekking tot het begrip neutraliteit, meer bepaald de eerbied voor de filosofische, ideologische of godsdienstige opvattingen van de ouders en de leerlingen.

De neutraliteit die de overheid op filosofisch, ideologisch en godsdienstig vlak moet betrachten bij de inrichting van het gemeenschapsonderwijs, verbiedt haar meer bepaald filosofische, ideologische of godsdienstige opvattingen te benadelen, te bevoordelen of op te leggen. De neutraliteit veronderstelt bijgevolg, zoals in de verklarende nota van de Regering bij de grondwetsherziening van 1988 staat te lezen, een « positieve erkenning en waardering van de verscheidenheid van meningen en houdingen » - in zoverre althans het geen meningen betreft die een bedreiging vormen voor de democratie en voor de fundamentele rechten en vrijheden - en een « nadruk op de gemeenschappelijke waarden ».

Het in artikel 24, § 1, derde lid, van de Grondwet vervatte begrip « neutraliteit » vormt aldus een nadere verwoording in onderwijsaangelegenheden van het grondwettelijke beginsel van de neutraliteit van de overheid, dat nauw samenhangt met het discriminatieverbod in het algemeen en het beginsel van de benuttingsgelijkheid van de openbare dienst in het bijzonder.

B.9.6. Het neutraliteitsbeginsel brengt voor de bevoegde overheid evenwel niet alleen een onthoudingsplicht met zich mee - in de zin van een verbod om filosofische, ideologische of godsdienstige opvattingen te benadelen, te bevoordelen of op te leggen -, maar ook, in bepaalde omstandigheden, een positieve verplichting, voortvloeiende uit de grondwettelijk gewaarborgde

keuzevrijheid van de ouders, om het gemeenschapsonderwijs op dusdanige wijze te organiseren dat de « positieve erkenning en waardering van de verscheidenheid van meningen en houdingen » er niet in het gedrang komt."

4.2.2.4. Het Grondwettelijk Hof wijst er in voormeld arrest op dat het GO! door middel van een voor leerlingen geldend algemeen en principieel verbod op het dragen van zichtbare levensbeschouwelijke kentekens in de onderwijsinstellingen een nieuwe wending heeft gegeven aan het neutraliteitsbegrip, zoals vervat in artikel 24, § 1, derde lid GW, en dat die er niet strijdig mee is. Volgens het Grondwettelijk Hof blijkt uit de voorbereidende werken dat de grondwetgever de neutraliteit van het gemeenschapsonderwijs niet als een star beginsel, losstaand van maatschappelijke evoluties, heeft geconcipieerd. Daarnaast wijst het Grondwettelijk Hof erop dat de neutraliteit in bepaalde omstandigheden de plicht met zich kan meebrengen om maatregelen te nemen met het oog op het waarborgen van de "positieve erkenning en waardering van de verscheidenheid van meningen en houdingen" in het gemeenschapsonderwijs.

4.2.2.5. In zijn arrest oordeelt het Grondwettelijk Hof dat artikel 24 GW zich niet verzet tegen het toekennen aan de Raad van het Gemeenschapsonderwijs van de bevoegdheid om zich, in het kader van de neutraliteitsverklaring van het gemeenschapsonderwijs, uit te spreken over een voor de leerlingen geldend algemeen en principieel verbod op het dragen van zichtbare en levensbeschouwelijke tekens in de onderwijsinstellingen van het Gemeenschapsonderwijs.

Het komt bijgevolg aan de Raad van het GO! toe om een dergelijk verbod in te voeren.

4.2.2.6. Volgens de geïntimeerden is een verbod op het dragen van zichtbare en levensbeschouwelijke tekens in de onderwijsinstellingen van het Gemeenschapsonderwijs evenwel niet bestaanbaar met de vrijheid van godsdienst, gewaarborgd door artikel 9 van het Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden dat luidt als volgt:

"1. Eenieder heeft recht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst; dit recht omvat tevens de vrijheid om van godsdienst of overtuiging te veranderen, alsmede de vrijheid, hetzij alleen, hetzij met anderen, zowel in het openbaar als in zijn particuliere leven zijn godsdienst of overtuiging te belijden door de eredienst, door het onderwijzen ervan, door de praktische toepassing ervan en het onderhouden van de geboden en voorschriften.

2. De vrijheid van godsdienst of overtuiging te belijden kan aan geen andere beperkingen zijn onderworpen dan die welke bij de wet zijn voorzien, en die in een democratische samenleving nodig zijn voor de openbare orde, gezondheid of zedelijkheid of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen."

4.2.2.7. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens oordeelde reeds dat het verbod tot het dragen van levensbeschouwelijke kentekens en de eventueel eraan verbonden straf bij niet-naleving, een beperking inhoudt op de vrijheid van godsdienst in de zin van artikel 9 van het Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden die enkel toegestaan is indien ze in een democratische samenleving nodig is voor de openbare orde, gezondheid of zedelijkheid of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen. (EHRM, G. tegen Frankrijk, 30 juni 2009)

4.2.2.8. Het Hof oordeelt dat het door de appellant ingevoerde verbod in het algemeen legitieme doelstellingen tot voorwerp heeft, te weten, het waarborgen van de rechten en vrijheden van al de leerlingen en hun ouders en het vrijwaren van het ordentelijk verloop van het schoolgebeuren. Het Hof verwijst in dit verband naar randnummer 70 van de conclusie van de appellant waarin ze in extenso die doelstellingen uiteenzet.

Het hof deelt de mening van de appelland dat in het gemeenschapsonderwijs eenieders gewetensvrijheid moet worden beschermd tegen elke vorm van sociale druk en bekeringsijver. De leerlingen moeten hun persoonlijkheid kunnen ontwikkelen in een vrije omgeving, zodat ze zelf een oordeel kunnen vormen niet alleen over de eigen identiteit, ook op religieus vlak, maar ook over de identiteit van de anderen. Het hof meent dat het creëren van een leeromgeving, vrij van levensbeschouwelijke tekens, daaraan kan bijdragen. Ook zal een dergelijke leeromgeving de vrije schoolkeuze van de ouders vrijwaren. Ouders die kiezen voor het gemeenschapsonderwijs mogen legitiem verwachten dat hun kinderen in een neutrale leeromgeving worden onderwezen, zonder sociale druk, noch bekeringsijver.

4.2.2.9. Het hof oordeelt dat het opgelegde verbod in een democratische samenleving nodig is om de door de appelland nagestreefde doelen te bereiken. Incidenten op scholen van het gemeenschapsonderwijs hadden aangetoond dat het open pluralisme niet opgewassen was tegen de uitdagingen die gepaard gaan met de toenemende religieuze diversiteit in de samenleving. Het dragen van levensbeschouwelijke tekens leidde tot ordeverstoringen en groepsdruk.

4.2.2.10. Het hof stelt vast dat het pedagogisch project van het GO! het belang onderstreept dat het gemeenschapsonderwijs hecht aan de gelijkwaardigheid van de verschillende levensbeschouwelijke overtuigingen en de vrijheid van eenieder om die levensbeschouwelijke overtuiging aan te nemen.

Dit "Pedagogisch project" (stuk 2 van de appelland) van de appelland en zijn "Neutraliteitsverklaring" (stuk 1 van de appelland) bevestigen dat het algemeen verbod van het GO! tot het dragen van levensbeschouwelijke tekens ingegeven is door de wens om de filosofische, ideologische en godsdienstige opvattingen van al de leerlingen van het neutraal gemeenschapsonderwijs en hun ouders te vrijwaren.

4.2.2.11. Het hof begrijpt dat de geïntimeerden het verbod tot het dragen van levensbeschouwelijke tekens ervaren als een aantasting van hun religieuze identiteit.

Maar, vaststellend dat het verbod van het GO! zich inschrijft in de door de grondwetgever vereiste neutraliteit van het gemeenschapsonderwijs enerzijds en dat het er anderzijds toe strekt de grondwettelijk verankerde schoolkeuzevrijheid van de ouders te vrijwaren, oordeelt het hof dat van de leerlingen mag verwacht worden dat ze op het vlak van het uiten van hun religieuze overtuiging door het dragen van levensbeschouwelijke tekens toegevingen doen ter bescherming van die grondwettelijke waarden en de levensbeschouwelijke tekens verwijderen in de schoolomgeving.

Verder is het hof van mening dat als ouders voor hun kinderen een school kiezen van het gemeenschapsonderwijs dat volgens de Grondwet neutraal moet zijn en de schoolkeuzevrijheid van de ouders moet eerbiedigen, van hen mag verwacht worden dat ze hun kinderen erop wijzen dat het leven in een dergelijke schoolgemeenschap een zekere terughoudendheid veronderstelt in de bevestiging van de eigen godsdienstige identiteit, hetgeen het verwijderen van de uiterlijke levensbeschouwelijke tekenen in de schoolomgeving verantwoordt.

4.2.2.12. Uit hetgeen hieraan voorafgaat mag blijken dat het hof de motivering van de eerste rechter die ten grondslag ligt aan zijn beslissing verwerpt. De eerste rechter putte die motivering uit twee beslissingen van de Raad van State van 14 oktober 2014 (RvS nrs. 228.748 en 228.752) waarin hij het aan leerlingen van de middenschool 1 Sint-Truiden (RvS nrs. 228.748) en van de middenschool te Dendermonde in het schoolreglement van de beide scholen opgelegde verbod om zichtbare levensbeschouwelijke kentekens te dragen vernietigt. De uitspraken van de Raad van State hebben voor het hof geen bindende kracht als precedent.

Het hof ziet ook geen reden om zich bij de motivering van de Raad van State in zijn voormelde arresten aan te sluiten.

4.2.2.13. Het hof besluit dat het door de Raad van het Gemeenschapsonderwijs opgelegde en de door de betrokken scholen in hun schoolreglementen opgenomen verbod om zichtbare levensbeschouwelijke kentekens te dragen, gerechtvaardigd is.

5. Beslissing

Het hof beslist bij arrest op tegenspraak, na herneming van de zaak gelet op de gewijzigde samenstelling van de kamer.

De rechtspleging verliep in overeenstemming met de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

Het hof:

- verleent akte aan de vijfde, de negende, de twaalfde, de vijftiende en de achttiende geïntimeerde van hun hervatting van het geding in eigen naam;
- verklaart het hoger beroep en het incidenteel beroep toelaatbaar;
- verklaart het hoger beroep gegrond als volgt:
  - hervormt het bestreden vonnis;
  - oordeelt opnieuw:
  - verklaart de vorderingen van de geïntimeerden ongegrond;
  - verklaart het incidenteel beroep ongegrond;
  - veroordeelt de geïntimeerden tot de kosten van de beide aanleggen en vereffent deze aan de zijde van de appellant gevallen kosten als volgt:
    - rechtsplegingsvergoeding eerste aanleg: 1.440,00 EUR
    - rechtsplegingsvergoeding hoger beroep: 1.440,00 EUR

Dit arrest werd uitgesproken in de openbare zitting van drieëntwintig december tweeduizend negentien door:

B. C.	voorzitter
R. L.	raadsheer
H. C.	raadsheer
G. V.	griffier